

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Laukesoo looduskaitseala 2026

Liggi Namm

PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Laukesoo looduskaitseala
KKR kood	KLO1000168
Asukoht (maakonnad)	Harju maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2005. a vastu võetud määrusega moodustati Laukesoo looduskaitseala. Ala on riikliku kaitse all alates 1981. aastast, mil Laukesoo võeti kaitse alla sookaitsealana.
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	0
loodusreservaatide kogupindala	0
sihtkaitsevööndite arv	1
sihtkaitsevööndite kogupindala	752,9 ha
piiranguvööndite arv	1
piiranguvööndite kogupindala	1803,0 ha
IUCN kategooria(d)	Ib, VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Laukesoo loodusala, Kõnnumaa-Väätsa linnuala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	2555,9
Maismaa pindala (ha)	2555,9
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	93
Kaitsekorralduskava nimi	Laukesoo looduskaitseala, Virla ja Saarevälja metsise püsielupaiga kaitsekorralduskava 2016-2025
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2016-2025
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Liggi Namm
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2026
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	27.05.2026
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Kaitsekorralduskava on koostatud ühine Laukesoo looduskaitsealale ning Virla ja Saarevälja metsise püsielupaigale. Lisaks kohalduvad kaitstavate soode tegevuskava ning kaljukotka ja metsise kaitse tegevuskavad.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks (määrusega kaitse-eesmärgiks) on kajlukotkas ja metsis, kelle seisund oli kindlaks tehtud.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks (määrusega kaitse-eesmärgiks seatud) on 3 elupaigatüüpi (7110*, 9010*. 91D0*), kõigil oli seisund kindlaks tehtud.
planeerimine	seisund	Milline oli liikide seisundi andmete usaldusväarsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava	Andmed põhinevad riiklikul seirel.
planeerimine	seisund	Milline oli elupaikade seisundiandmete usaldusväarsus ja kvaliteet?	Kesine - <50% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskava toob puudusena välja vananenud elupaigaandmed. Inventuurid olid kava koostamise ajaks üle 10 a vanad ja vahepeal oli täpsustunud inventeerimise meetodika.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Andmelüngad on põhjalikult kaardistatud ning andmelünkade täitmiseks vajalikud tegevused on selgelt välja toodud.	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskava toob puudusena välja vananenud (kava koostamise ajal üle 10 a vanad) elupaigaandmed ning kavandab inventuuri.
planeerimine	seisund	Kas tuvastatud andmelüngad on kaitsekorraldusperioodil täidetud?	Vähem kui pooled andmelüngad (<50%) on täidetud, kuid siiski on veel märkimisväärseid puuduseid alusandmetes.	kaitsekorralduskava, EELIS	Kaitsekorralduskava näeb ette elupaikade ülepinnalise inventeerimise. 2024. a inventeeriti vaid väikest osa (37 ha) metsaelupaikadest, soid pole värskemalt inventeeritud. Suurem osa elupaigaandmetest pärineb ka 2026. a tulemuslikkuse hindamise ajal 2001. ja 2002. aastast.
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	kaitsekorralduskava	Kaitsekorralduskavas ei ole kasutatud surveteguri mõistet vaid väljendit "reaalselt toimiv negatiivne mõjutegur". Mõnede kaitseväärtuste kohta on kirjas, et reaalselt toimivad negatiivsed mõjutegurid puuduvad.
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud kõikide kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	kaitsekorralduskava	Vastavalt juhistele on hindaja arvestanud olulisuse ja ulatuse kindlaks määrataks ka juhul, kui kaitsekorralduskavas on üldised kirjeldused.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	metsandus; Elupaigatüüpide seisundi kohta suures osas puuduvad kaasaegsed andmed; väikekiskjad ja metssead	kaitsekorralduskava, KESE (metsise mängude seire 2022. a aruanne); kaitsekorralduskava; KESE (metsise mängude seire 2022. a aruanne)	Kaitseala piirides oli metsandus survetegur kaitsekorraldusperioodi alguses, sest kaitse-eeskirjaga on piiranguvõõndis lubatud turberaie metsaseadusest tuleneva langisuurusega. Alates 2021. aastast, kui EELISesse kanti kaljukotka elupaik pindalalise objektina, mis hõlmab üle 90% looduskaitsealast, on läbi kaljukotka kaitse eeldatavasti tagatud kaitse ka elupaigatüüpidele ja teistele liikidele. Metsisele on survetegur kaitseala naabruses tehtavad raied.; Elupaigatüüpide seisundi kohta suures osas puuduvad kaasaegsed andmed; väikekiskjad ja metssead
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid ei ole arvestatud või puudub vastav informatsioon	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati kõigi elupaikade/liikide soovivat seisundit. Sihtväärtused on nii kvantifitseeritud kui ajaliselt piiritletud.	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	kaitsekorralduskava, Riigi Teataja	Lisaks elurikkust puudutavatele väärtustele ei ole teisi kaitseväärtuseid (määrusega kaitse-eesmärgiks seatud).
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Jah	kaitsekorralduskava, Rigii Teataja	Kaitsekorralduskavas on eesmärgid seatud elupaigatüübile huumustoitelised järved ja järvikud (3160).
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Ei, täiendav sekkumine ei ole vajalik	kaitsekorralduskava, kaitstavate soode tegevuskava, metsise ja kaljukotka kaitse tegevuskava	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem, hindaja teadmised	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire, inventuurid, uuringud võimaldab hinnata vähem kui poolte (<50%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	EELIS, KESE	Eesmärkide suunas liikumise kindlakstegemiseks on piisavad andmed kaljukotka kohta (riiklik seire). Metsise kohta võiks kindla hinnangu andmiseks olla tihedam seire ja pikemat aega samades kohtades. Elupaigatüüpidele, mis inventeeriti 2001.-2002. aastal (valdav osa kaitsealast), tuleks teha kordusinventuur ja määrata värskemad seisundinäitajad. Kaugseire teel on võimalik nende seisundile anda eeldatav üldistatud hinnang, kuid vaja oleks kohapealse vaatluse andmeid.
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Elupaigatüüpidele, mis inventeeriti 2001.-2002. aastal (valdav osa kaitsealast), tuleks teha kordusinventuur ja määrata värskemad seisundinäitajad.	EELIS, hindaja arvamus	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on suures osas kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	EELIS	Lähtuvalt elupaigatüüpide inventuurist on kavandatud Metsaelupaikade looduskaitseala sihtkaitsevöönd metsaelupaikade kaitseks. Kaljukotka elupaik piiritleti 2021. a punkti asemel pindobjektina, mis on aluseks otsuste tegemisel.
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	kaitsekorralduskava	Toimus avalik koosolek.
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, loodushoiutööde (sh RMK, ELF talgud), Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem; Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	Kaitsekorralduskavas ei ole peale inventeerimise teisi tegevusi kavandatud ja neid pole ka tehtud.
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Ei - konflikte ei tekkinud	Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem	
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud poollooduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS	Pärandniite alal ei ole.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (sooelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, kaitstavate soode tegevuskava	Märgalade ja veekogudega seotud taastamistöid ei ole planeeritud.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistöde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, kaitstavate soode tegevuskava, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Koosluste hooldustöid ei ole planeeritud ega tehtud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, metsise ja merikotka kaitse tegevuskavad, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Liigikaitsetöid ei ole planeeritud ega tehtud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava, EELIS, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	Selliseid töid ei ole planeeritud.
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	Kavandatud ülepinnaline elupaikade inventuur on tehtud oluliselt väiksemas mahus. Kaitsekorralduskava pole uuendatud, kaitsekorda pole muudetud. Kõikide tegemata jätmiste eeldatav põhjus on ressursipuudus.	kaitsekorralduskava, EELIS, Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, külastustaristu virtuaalkontor	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Vähem kui pool (<50%) planeeritud meetmetest on rakendatud	kaitsekorralduskava, KESE, EELIS	Kaitsekorralduskavaga planeeriti ülepinnaline (üle 2500 ha) elupaikade inventuur, tehtud on 37 ha. Tehtud on metsise ja kaljukotka riiklikku seiret, kuid need pole kavas meetmena ega kavandatud tegevusena kirjas.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, EELIS	Kaitsekorralduskava vahehindamist ega uuendamist pole tehtud. Kaitsekorda pole uuendatud.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Ei ole asjakohane	Külastustaristu virtuaalkontor, Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem	Kaitsekorralduskavas on planeeritud tähiste hooldus. Andmeallikad ei võimalda hinnata, kas seda on tehtud või kas on olnud vajadust.
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Ei ole	Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, loodushoiutööde andmed (sh RMK ja ELF talgud)	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Kõigi või enamiku ($\geq 90\%$) (suunis) liikide seisund on stabiilne või paranenud	EELIS, KESE	Kaljukotka seisund on stabiilne. Aastatel 2010-2024 on igal aasta pesitsenud 1 paar, enamasti on olnud 1 poeg, vaid kolmel aastal 15st pole pesitsus õnnestunud või on poeg hukkunud. Metsise seisundi võib kukkede arvukuse alusel lugeda pigem stabiilseks. EELISes piiritletud metsise elupaik hõlmab nelja alamkirjet, kus on tehtud riiklikku seiret. Seire andmetel on kahes kohas kukkede arvukus esimese ja viimase vaatlusaasta (2022) võrdluses langenud ja kahes kohas tõusnud. 2022. a seirearuandes tuuakse survetegurina välja elupaiga lähedal tehtud lageraid ning metsaad ja väikekiskjad.
väljundid	tulemused	Kui $\geq 90\%$ liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid?	Kaljukotka stabiilse seisundi on taganud elupaiga säilimine ja asjaolu, et ala ei ole seni olnud aktiivne rekreatsioonikoht. Administratiivse meetmena on kaasa aidanud elupaiga piiritlemine EELISes. Metsise seirealadel Laukesoos on 2022. a seirearuandes välja toodud väikekiskjate ja metssigade kõrge arvukus ning lähedalasuvad lageraielangid. Kuigi kukkede arv kogu elupaigas kokku on veidi tõusnud, on trendi hindamiseks ja võimalike lähedalasuvate metsade muutuste mõju teadasaamiseks vajalik jälgida järgnevaid seiretulemusi pikema aja jooksul.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	Ei ole asjakohane.	EELIS, KESE	
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Kõigi või enamiku ($\geq 90\%$) kaitseväärtuste seisund on paranenud või on jäänud samaks.	EELIS, ortofoto, Keskkonnaameti dokumendihaldussüst eem, metsaregister, hindaja ekspertarvamus	Kuigi elupaigatüüpide andmed EELISes on suures osas 2000ndate algusest ja värskem invetnuur on tehtud väga väikesel osal metsaelupaikadest, on hindaja kasutanud kaugseire meetodil seisundi hindamist. Kolme kaitseväärtuseks oleva elupaigatüübi (7110*, 9010*, 91D0*) seisundi võib lugeda stabiilseks. Uusi kraave pole rajatud, mitmete vanade kraavide toime on vähenenud, lageraba osakaal ei ole vähenenud. Väike osa (u 1,3 ha, mis on u 2 %) vanadest loodusmetsadest on hävinud raiete tõttu.

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kui $\geq 90\%$ elupaikade seisund on sama või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid?	Hinnang elupaikade seisundile on antud kaugseire teel. Rabade seisund eeldatavasti ei ole halvenenud seetõttu, et need on jäetud looduslikule arengule. Siirdesoo- ja rabametsad on säilinud eeldatavasti vähese majandusliku huvi tõttu ning vanad loodusmetsad raskesti ligipääsetava asukoha ja viimastel aastatel kavandatud Metsaelupaikade looduskaitseala kaitsekorra tõttu.	EELIS, hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	Ei ole asjakohane.	EELIS	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on hea või paranenud	Keskonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Laukesoo looduskaitseala hindepunktid nelja ökosüsteemi teenuse (mulla org C, elupaigahüve, tolmeldamine, vee reguleerimisvõime) kaardi alusel on 7,69 (hea).
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud	Keskonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunised vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Laukesoo looduskaitseala sidususe hindepunktid ELME kaardikihtide alusel on 87,25 (hea).
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Puuduvad teadaolevad rikkumised	OKAS, väärtemenetluse portaal	
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Ei	Riigi Teataja, kaitsekorralduskava, EELIS	
väljundid	tulemused	Kui kaitsekord ei ole olnud sobiv, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	Suurendada sihtkaitsevööndit kaljukotka elupaiga ulatuses, kehtestada pesitsusaegne liikumispirang ja muuta kaitsekorda lähtuvalt kaljukotkast. Arvata kaitsealasse piirnevad metsise püsielupaigad ja vajadusel korrigeerida kaitsekorda metsisest lähtuvalt.	Riigi Teataja, kaitsekorralduskava, EELIS	
väljundid	tulemused	Kas määruuses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei	kaitsekorralduskava, EELIS	Kaitseväärtuseks on vaja lisada huumustoitelised järved ja järvikud (3160) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*, inventeeritud 2024. a). Kaaluda rohunditerikaste kuusikute (9050) kaitseväärtuste hulka lisamist (vana inventuur, enne vaja esinemine kindlaks teha).

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kui määruses nimetatud ala kaitseväärtused ei ole asjakohased, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	Kaitseväärtuseks on vaja lisada huumustoitelised järved ja järvikud (3160, on loodusala eesmärk) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*, inventeeritud 2024. a). Lisada nokkheinakooslused (7150), mis on loodusala eesmärk. Kaaluda rohunditerikaste kuusikute (9050) kaitseväärtuste hulka lisamist (vana inventuur, enne vaja esinemine kindlaks teha).	kaitsekorralduskava, EELIS	
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Muud tähelepanekud puuduvad.		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	78	56	71,8%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	18	13	72,2%
Survetegurid (planeerimine)	9	6	66,7%
Eesmärgid (planeerimine)	9	9	100,0%
Meetmed (planeerimine)	0	0	ei kohaldu
Sisendid (rakendamine)	9	6	66,7%
Protsess (rakendamine)	3	3	100,0%
Meetmed (väljundid)	6	1	16,7%
Tulemused (väljundid)	21	15	71,4%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	36	28	77,8%
Rakendamine	12	9	75,0%
Väljundid	27	16	59,3%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitsealadest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitsealaseid eesmärgi.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segaallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdroloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate= U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX